

TŁUMACZENIE

UMOWA

między Unią Europejską a Republiką Środkowoafrykańską o warunkach przekazywania Republice Środkowoafrykańskiej osób pozbawionych wolności przez operację wojskową Unii Europejskiej (EUFOR RCA) w ramach wykonywania przez nią swojego mandatu oraz o gwarancjach mających zastosowanie wobec takich osób

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „UE”,

z jednej strony, oraz

REPUBLIKA ŚRODKOWOAFRYKAŃSKA,

z drugiej,

zwane dalej łącznie „Stronami”;

WYRAŻAJĄC ŻYCZENIE rozwijania współpracy w celu przywrócenia bezpieczeństwa i praworządności w Republice Środkowoafrykańskiej oraz przyczynienia się do poprawy sytuacji humanitarnej i zapewnienia ochrony ludności cywilnej;

UWZGLĘDNIAJĄC rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 2134 (2014), w szczególności jej pkt 44 upoważniającej operację UE w Republice Środkowoafrykańskiej do podjęcia wszelkich środków koniecznych do umożliwienia jej wykonywania swoich zadań;

UWZGLĘDNIAJĄC decyzję Rady Unii Europejskiej 2014/73/WPZiB ustanawiającą — w ramach wykonywania rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 2134 (2014) — operację wojskową Unii Europejskiej w Republice Środkowoafrykańskiej (EUFOR RCA), mającą na celu działanie na rzecz do stabilizacji sytuacji;

MAJĄC NA UWADZE, że krótkoterminowe zatrzymanie osób może się okazać konieczne do wykonywania mandatu EUFOR RCA, w szczególności do umożliwienia przekazania tych osób władzom Republiki Środkowoafrykańskiej, zwłaszcza gdy osoby te są podejrzane o popełnienie przestępstw lub o poważne naruszenia prawa karnego tego kraju lub w celu zapewnienia bezpieczeństwa EUFOR RCA oraz jej personelu;

MAJĄC NA UWADZE, że takiego zatrzymania EUFOR RCA dokonuje w ramach wykonywania rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 2134 (2014), w szczególności jej pkt 44, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarne oraz przy zapewnieniu, by informowane były o tym, w zakresie w jakim jest to możliwe, właściwe organy Republiki Środkowoafrykańskiej;

MAJĄC NA UWADZE, że następstwem zatrzymania odnośnych osób przez siły EUFOR RCA może być ich przekazanie właściwym władzom Republiki Środkowoafrykańskiej, przy poszanowaniu mających zastosowanie zasad prawa międzynarodowego, lub ich zwolnienie;

MAJĄC NA UWADZE, że następstwem zatrzymania odnośnych osób przez siły EUFOR RCA może być też ich internowanie, o czym zadecyduje EUFOR RCA w ramach prawa konfliktów zbrojnych, lub ich przetrzymywanie przez EUFOR RCA po wyrażeniu zgody przez organy sądowe Republiki Środkowoafrykańskiej;

ŚWIADOME TEGO, że należy uzgodnić z Republiką Środkowoafrykańską warunki przekazywania odnośnych osób oraz gwarancje, z których osoby te mogą korzystać, w szczególności w trakcie postępowania karnego, jakie może wszcząć Republika Środkowoafrykańska;

MAJĄC NA UWADZE, że niniejsza Umowa nie ma wpływu na prawa i obowiązki Republiki Środkowoafrykańskiej wynikające ze statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, ani na zobowiązanie UE do wspierania tego trybunału;

ŚWIADOME TEGO, że Międzynarodowy Trybunał Karny został poinformowany o sytuacji w Republice Środkowoafrykańskiej, i gotowe do współpracy z tym trybunałem;

GOTOWE DO WSPÓŁPRACY z Międzynarodową Komisją Śledczą ustanowioną na podstawie pkt 24 rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 2127 (2013), której zadaniem jest badanie informacji dotyczących przypadków łamania międzynarodowego prawa humanitarne i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka oraz naruszeń praw człowieka, których dopuściły się strony konfliktu w Republice Środkowoafrykańskiej od dnia 1 stycznia 2013 r.;

ZDECYDOWANE przestrzegać swoich obowiązków prawnych, zwłaszcza mających zastosowanie zasad międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego w zakresie praw człowieka, oraz gwarantować te obowiązki, i w związku z tym przywołując pkt 48 rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 2134 (2014);

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Postanowienia ogólne

Artykuł 1

Celem niniejszej Umowy jest ustanowienie zasad i procedur regulujących z jednej strony warunki przekazywania Republice Środkowoafrykańskiej osób pozbawionych wolności przez EUFOR RCA, a z drugiej strony gwarancji przyznawanych tym osobom po ich przekazaniu Republice Środkowoafrykańskiej, tak by zapewnić poszanowanie przez Strony ich obowiązków na mocy prawa międzynarodowego.

Artykuł 2

Na potrzeby niniejszej Umowy stosuje się następujące definicje:

1. „EUFOR RCA” oznacza EUFOR RCA w rozumieniu zawartym w wymianie listów z dnia 13 marca 2014 r. między Republiką Środkowoafrykańską a UE;
2. „osoby przekazane” oznaczają osoby, które EUFOR RCA tymczasowo pozbawiła wolności w ramach wykonywania swojego mandatu, gdy osoby te są podejrzane o popełnienie przestępstw lub o poważne naruszenia prawa karnego Republiki Środkowoeuropejskiej, przekazane przez EUFOR RCA władzom Republiki Środkowoeuropejskiej;
3. „strona trzecia” oznacza dowolne państwo lub organizację, które nie są stroną niniejszej Umowy.

Warunki przekazywania

Artykuł 3

1. EUFOR RCA może przekazać Republice Środkowoafrykańskiej osoby pozbawione przez siebie wolności na warunkach określonych poniżej.
2. EUFOR RCA nie przekazuje osób Republice Środkowoafrykańskiej, jeżeli istnieją powody, by sądzić, że gwarancje przewidziane w niniejszej Umowie nie będą przestrzegane.
3. Przed każdym przekazaniem EUFOR RCA:
  - a) jak najszybciej informuje daną osobę o decyzji dotyczącej jej przekazania;
  - b) daje jej możliwość zgłoszenia ewentualnych wątpliwości co do jej przekazania;
  - c) bada wszelkie wyrażone zastrzeżenia przed podjęciem ostatecznej decyzji o przekazaniu.
4. Jeżeli osoba zatrzymana przez EUFOR RCA nie zostaje niezwłocznie przekazana Republice Środkowoafrykańskiej, osoba taka może być zatrzymana przez EUFOR RCA pod warunkiem wydania zgody na takie tymczasowe zatrzymanie przez właściwe organy sądowe Republiki Środkowoafrykańskiej. Podczas tymczasowego zatrzymania odnośna osoba korzysta z praw i gwarancji przysługujących osobom tymczasowo zatrzymanym na mocy prawa międzynarodowego.
5. W momencie przekazania i za zgodą przekazywanej osoby EUFOR RCA informuje Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża (MKCK) oraz, w stosownych przypadkach, inną organizację, o której mowa w art. 6 ust. 1, a w przypadku cudzoziemców — władze konsularne państwa, którego dana osoba jest obywatelem.
6. W momencie przekazania EUFOR RCA przekazuje Republice Środkowoafrykańskiej wszelkie posiadane informacje potrzebne organom sądowym Republiki Środkowoafrykańskiej.
7. EUFOR RCA prowadzi rejestr, w którym przechowuje wszelkie informacje dotyczące poszczególnych przekazanych osób lub osób, które zostały zatrzymane na mocy ust. 4. Informacje te obejmują m.in. tożsamość danej osoby, miejsce przetrzymywania, datę jej przekazania, stan zdrowia i wszelkie podjęte w odniesieniu do niej decyzje.

Traktowanie osób przekazanych

Artykuł 4

1. W każdym przypadku Republika Środkowoafrykańska traktuje wszystkie osoby przekazane w sposób humanitarny, bez dyskryminacji, i zgodnie z mającymi zastosowanie zasadami prawa międzynarodowego.
2. W związku z tym osoby objęte niniejszą Umową korzystają z takich samych gwarancji jak przewidziane w odpowiednich postanowieniach Konwencji z dnia 10 grudnia 1984 r. w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych z dnia 16 grudnia 1996 r. i Międzynarodowej konwencji z dnia 20 grudnia 2006 r. o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, oraz z takich samych gwarancji jak przewidziane w art. 3 wspólnym dla Konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 r. i w Protokole dodatkowym do Konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 r. dotyczącym ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół II) przyjętym w dniu 8 czerwca 1977 r., zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami międzynarodowego prawa humanitarnego.
3. Republika Środkowoafrykańska traktuje osoby przekazane niemające 18 lat z poszanowaniem międzynarodowego prawa humanitarnego oraz prawa międzynarodowego w zakresie praw człowieka, w szczególności Konwencji o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. oraz Protokołu dodatkowego do Konwencji o prawach dziecka w sprawie udziału dzieci w konfliktach zbrojnych z dnia 25 maja 2000 r., w szczególności zezwalając im na utrzymywanie kontaktu z rodzinami i umieszczając je w miejscu lub pomieszczeniu odseparowanym od miejsc aresztowania osób dorosłych, z wyjątkiem przypadku gdy rodziny przebywają razem.
4. W przypadku gdy osobie przekazanej grozi kara śmierci lub kara obejmująca okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie, Republika Środkowoafrykańska nie domaga się, nie nakłada ani nie wykonuje takiej kary wobec osoby przekazanej.
5. Osoby przekazane przy zastosowaniu niniejszego artykułu nie mogą zostać dalej przekazane stronie trzeciej bez uprzedniej pisemnej zgody UE. W przypadku dalszego przekazania stronie trzeciej Republika Środkowoafrykańska dopilnowuje, by strona ta respektowała gwarancje, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, oraz czuwa nad tym, by — w przypadku gdyby osobie przekazanej groziła kara śmierci lub kara obejmująca okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie — kara ta nie była wymagana, nie została nałożona ani wykonana. W przypadku późniejszego przekazania stronie trzeciej, Republika Środkowoafrykańska zapewnia UE nieograniczone prawo dostępu do przekazanych osób.

Rejestracja, kontrola warunków przetrzymywania osób przekazanych i dostęp do tych osób

Artykuł 5

1. Osoby przekazane mogą przedstawiać Republice Środkowoafrykańskiej wnioski lub skargi dotyczące sposobu ich traktowania. Republika Środkowoafrykańska zobowiązuje się bezzwłocznie analizować wszelkie wnioski bądź skargi i przekazywać je niezwłocznie EUFOR RCA.
2. Jeśli UE uzna, że osoba przekazana nie została potraktowana zgodnie z niniejszą Umową, zwraca się do Republiki Środkowoafrykańskiej o podjęcie odpowiednich działań naprawczych. Republika Środkowoafrykańska przeprowadzi takie działania bezzwłocznie.
3. Przedstawiciele UE lub EUFOR RCA mają prawo odwiedzania wszystkich miejsc, w których przebywają osoby przekazane. Mają dostęp do wszelkich pomieszczeń wykorzystywanych przez osoby przekazane. Mają również prawo odwiedzać miejsca przetrzymywania, wyjazdu, tranzytu lub przybycia osób przekazanych. Mogą rozmawiać bez świadków z osobami przekazanymi oraz z wszelkimi innymi osobami uznanymi przez UE lub EUFOR RCA za istotne, w razie potrzeby za pośrednictwem tłumacza.
4. Przedstawiciele ci mają pełną swobodę wyboru miejsc, które chcą odwiedzić. Długość i częstotliwość tych wizyt są nieograniczone. Wizyt tych można zabronić wyłącznie z nadrzędnych względów wojskowych i jedynie tymczasowo w wyjątkowych przypadkach.
5. W przypadku dalszego przekazania do dowolnej strony trzeciej Republika Środkowoafrykańska gwarantuje UE prawo nieograniczonego dostępu do osób tak przekazanych.
6. Republika Środkowoafrykańska prowadzi rejestr, w którym przechowuje wszelkie informacje dotyczące poszczególnych przekazanych osób. Informacje te będą obejmować tożsamość danej osoby, datę rozpoczęcia przetrzymywania po jej przekazaniu lub, w stosownych przypadkach, datę jej zwolnienia, miejsce przetrzymywania, stan zdrowia oraz wszelkie decyzje dotyczące tej osoby.
7. Przedstawicielom UE lub EUFOR RCA przysługuje na wniosek dostęp do tego rejestru.

Artykuł 6

1. MKCK lub dowolna inna bezstronna organizacja humanitarna, na którą wyraziły zgodę obie Strony, ma prawo stałego dostępu do osób przekazanych.
2. Osoby przekazane mogą przedstawiać MKCK lub, w stosownym przypadku, innej organizacji, o której mowa w ust. 1, wnioski lub skargi dotyczące sposobu ich traktowania.
3. MKCK lub, w stosownym przypadku, dowolna inna organizacja, o której mowa w ust.1, mogą uzyskać wgląd do rejestru, o którym mowa w art. 5 ust. 6.
4. MKCK lub, w stosownym przypadku, dowolna inna organizacja, o której mowa w ust. 1, mają prawo odwiedzać wszystkie miejsca, w których przebywają osoby przekazane. Mają dostęp do wszelkich pomieszczeń wykorzystywanych przez osoby przekazane. Mają również prawo odwiedzać miejsca przetrzymywania, wyjazdu, tranzytu lub przybycia osób przekazanych. Będą mogli rozmawiać bez świadków z osobami przekazanymi oraz z wszelkimi innymi osobami uznanymi przez Republikę Środkowoafrykańską lub EUFOR RCA za istotne, w razie potrzeby za pośrednictwem tłumacza.
5. Przedstawiciele tych organizacji mają pełną swobodę wyboru miejsc, które chcą odwiedzić. Długość i częstotliwość tych wizyt są nieograniczone. Wizyt tych można zabronić wyłącznie z nadrzędnych względów wojskowych i jedynie tymczasowo w wyjątkowych przypadkach.
6. Republika Środkowoafrykańska powiadamia MKCK lub, w stosownym przypadku dowolną inną organizację, o której mowa w ust.1, o każdym przypadku zwolnienia osoby przekazanej.

Międzynarodowy Trybunał Karny

Artykuł 7

EUFOR RCA może przekazać Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu osoby pozbawione wolności przez EUFOR RCA, wobec których Trybunał wydał nakaz aresztowania na podstawie art. 58 swojego statutu. EUFOR RCA uprzednio informuje Republikę Środkowoafrykańską o wszelkich przypadkach przekazania.

Postanowienia końcowe

Artykuł 8

Właściwe organy Republiki Środkowoafrykańskiej i dowódca EUFOR RCA mogą zawierać uzgodnienia wykonawcze do niniejszej Umowy.

Artykuł 9

Wszelkie spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy rozwiązywane są w drodze konsultacji między Stronami.

Artykuł 10

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie w dniu podpisania i pozostaje w mocy do końca operacji EUFOR RCA, chyba że Strony — za obopólną zgodą — postanowią o jej zakończeniu lub gdy jedna z nich złoży pisemne wypowiedzenie z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.
2. W każdym momencie Strony mogą za obopólną zgodą dokonywać na piśmie zmian niniejszej Umowy.
3. Wygaśnięcie lub wypowiedzenie niniejszej Umowy nie ma wpływu na prawa i obowiązki wynikające z jej wykonywania przed tym wygaśnięciem lub wypowiedzeniem, w szczególności jeśli chodzi o obowiązki Stron w odniesieniu do traktowania osób przekazanych i do prawa stałego dostępu do tych osób.

Sporządzono w Bangui dnia 18 lipca 2014 r., w dwóch oryginalnych egzemplarzach w języku francuskim.

W imieniu Unii Europejskiej

W imieniu Republiki Środkowoafrykańskiej